

Persefona

Komunikace s obětí domácího a sexuálního násilí

Mgr. Petra Vazačová

11. 10. 2017

- Co to je a co to vše zahrnuje
- K čemu je užitečné
- Schopnosti pro aktivní naslouchání:
  - Schopnost koncentrace v delším časovém úseku
  - Schopnost a ochota pochopit stanovisko druhého
  - Schopnost číst mezi řádky

Cvičení ve dvojicích

- Jeden popisuje zážitek z poslední doby
- Druhý dělá různé komunikační chyby
- Cíl: ukažte si opravdu špatnou komunikační interakci

- koncentrace pouze na jednu informaci
- nadřazenost
- rozptylování se
- nedostatečný oční kontakt
- nedůvěryhodné neverbální projevy
- skákání do řeči
- netečnost
- příliš rychlé rozumění
- nedostatek odezvy nebo žádná reakce
- vedení klienta „mým“ směrem
- pozor na „já také“
- poskytování rad
- popírání pocitů
- hodnotící reagování

Verbální znaky

- Zrcadlení
- Normalizace
- Parafrázování
- Objasňování
- Povzbuzování
- Reflektování
- Uznání
- Shrnutí

Neverbální znaky

- Otevřený postoj
- Souhlasná mimika
- Vzdálenost
- Oční kontakt
- Gestikulace
- Předměty

- Cvičení:
- Vyzkoušejte si znovu interakci, kdy jeden prezentuje náročný zážitek a druhý naslouchá (využívá techniky aktivního naslouchání)

Zásady komunikace s obětí násilného trestného činu

- Důvěřovat
- Nehodnotit
- Akceptovat reakce klienta
- Zajistit bezpečí oběti a její ochranu
- Pomoci klientovi získat kompetence ke svému životu

- Plačící
- Agresivní
- Mlčící
- Depresivní
- Manipulující
- ....

- Naše fyziologická determinace okamžitě „vystartovat“, abychom pláč utišili, komplikuje poradenskou činnost – klienti občas potřebují plakat
- Chování k plačícímu člověku ovlivněno mýty:
  - Pláč je projev slabosti
  - Kdo pláče, je rozmazlený
  - Správný muž nesmí plakat
  - Mohutným pláčem si člověk ubližuje
  - Projevíme účast, budeme-li říkat – Neplač.
  - Čím víc pozornosti mu věnujeme, tím déle bude pláč trvat

Plačící klient – co dělat

- Čekat a dávat klientovi prostor
- Nenabízet kapesníky hned – může pláč předčasně zastavit
- Říct: „tady se může plakat“
„klidně můžete plakat“
„asi to hodně bolí“
„snad ani není možné takovou věc zvládnout bez pláče“
„slyším, že pláčete...“ (v telefonu)

Agresivní klient

Různé formy vyjádření vzteku a následné intervence:

- Klient o zlosti mluví, vyjadřuje a zpracovává ji -> vyčkáváme a podporujeme ve vyjadřování
- Klient mluví zvýšeným hlasem a stěžuje si na někoho / něco -> zlost zrcadlíme a dáváme možnost uvědomit si ji a posunout se dál; hněv reflektujeme a dáváme signály, že je možné se projevit ještě více, naplno – mluvit hlasitěji, dupat,..
- Klient nadává na celý svět, i nám -> hněv zrcadlíme, vyčkáváme

Obecně:

- Nefixovat klienta pohledem při osobní konzultaci (možný konfrontační význam, zesílení agrese klienta)
- Zlost může být jedna z fází vyrovnávání se se ztrátou, případně se také vyskytuje a deprese jako potlačovaná zlost

Použitá literatura

- Pokorná, A. (2008). *Efektivní komunikační techniky v ošetrovatelství*. Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně.
- Vodáčková, D. (2002). a kol.: *Krizová intervence*. Praha: Portál.
- Křivohlavý, J. (1993). *Povídej-naslouchám*. Návrat.

Děkuji za pozornost.